

Dotaz:

(ze dne 8. 3. 2016)

Vážená pani,

nemám ekonomické vzdělání a jsem zřejmě chabého myšlení.

Žádám Vás tedy o jednoslovnou odpověď ano či ne: je mi, jak vidíte 60 let. V případě, že bych se stal nezaměstnaným, je pravdou, že bych měl větší důchod, než když budu dále pracovat jako OSVČ a platit pouze minimum? Jestliže ano, zhruba o kolik? Za jasnou a jednoznačnou odpověď předem děkuji.

Odpověď vedoucí oddělení kancelář ministerstva:

na základě Vašeho doplňujícího dotazu k žádosti o poskytnutí informace podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů, doručeného MPSV dne 8. března 2016, ve věci informace o výši starobního důchodu Vám sděluji, že vzhledem ke složitému výpočtu důchodu a několika rozhodujícím faktorům, které popisují dále, nelze poskytnout jednoduchou a jednoznačnou, tudíž ani jednoslovnou odpověď.

Především nárok na důchod a jeho výše se posuzuje zpravidla podle právních předpisů, které jsou platné a účinné ke dni, od něhož je přiznání důchodu požadováno. Podle Vašeho data narození byste, podle současného stavu právních předpisů, dosáhl důchodového věku dne 31. prosince 2018. Není vyloučeno, že se do té doby právní předpisy v důchodové oblasti změní, ale i kdyby tomu tak nebylo, nebo se takové změny netýkaly Vás osobně, rozhodně se změní hodnoty některých prvků, které jsou rozhodné pro stanovení jednoho z faktorů (tzv. výpočtového základu) pro určení výše podstatnější a individuální složky důchodů, tj. procentní výměry.

Jak již bylo uvedeno v předchozí odpovědi, důchody se skládají ze základní výměry (která je v podstatě jednotná a její plná výše t. č. činí 2 440 Kč) a procentní výměry, která je kombinací dvou faktorů – celkové započtené doby důchodového pojištění a zmíněného výpočtového základu, který je pro vysvětlení nemožnosti odpovědět na Vaši otázku jednoslovně, jednoduše a jednoznačně, klíčový. Výpočtový základ je výsledkem řady početních úkonů:

- a) určí se rozhodné období,
- b) v něm se zjistí vyměřovací základy,
- c) pomocí koeficientů nárůstu všeobecného vyměřovacího základu se úhrny vyměřovacích základů za jednotlivé kalendářní roky rozhodného období převedou na roční vyměřovací základy,
- d) z ročních vyměřovacích základů se za pomoci převodního koeficientu a s přihlédnutím k případným vyloučeným dobám vypočte měsíční průměr, tj. osobní vyměřovací základ,
- e) přesahuje-li výše osobního vyměřovacího základu alespoň první redukční hranici, upraví se podle zákonem stanovených pravidel na výpočtový základ.

K tomu lze dále upřesňuji (podle současného stavu právních předpisů), že rozhodné období začíná (ve Vašem případě) kalendářním rokem 1986 a bude končit kalendářním rokem bezprostředně předcházejícím roku, do něhož bude spadat den, od kterého požádáte o přiznání důchodu.

Každoročně se mění zmíněné koeficienty nárůstu a redukční hranice.

Mezi vyloučené doby patří i doba vedení v evidenci uchazečů o zaměstnání u Úřadu práce. Ta se však hodnotí – podle současného stavu ustanovení § 5 odst. 2 písm. a) zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů - pouze po dobu, po kterou náleží podpora v nezaměstnanosti nebo podpora při rekvalifikaci, a v rozsahu nejvýše 3 let též po dobu, po kterou tato podpora v nezaměstnanosti nebo podpora při rekvalifikaci nenáleží, s tím, že tato doba 3 let se zjišťuje zpětně ode dne vzniku nároku na důchod, přičemž doba, po kterou podpora v nezaměstnanosti nebo podpora při rekvalifikaci nenáležela před dosažením věku 55 let, se do této doby 3 let započítává v rozsahu nejvýše 1 roku, a nezapočítává se do ní jiná náhradní doba pojištění nebo doba pojištění, které se kryjí s dobou, po kterou je osoba vedena v evidenci uchazečů o zaměstnání.

Pro úplnost dodávám, že MPSV nerozhoduje o nárocích na důchody ani je nevyměřuje, nemá tudíž k dispozici nárokové podklady jednotlivých pojištěnců (evidenci doby pojištění a vyměřovacích základů). Určení výše starobního důchodu je v kompetenci České správy sociálního zabezpečení. V Praze je možné navštívit kterékoliv územní pracoviště Pražské správy sociálního zabezpečení, kde Vám poskytnou odbornou pomoc a podrobnější vysvětlení k výpočtu důchodu.

V příloze Vám připojuji publikaci „Příručka budoucího důchodce“, kterou připravila Česká správa sociálního zabezpečení (k dispozici je také na webu www.cssz.cz – informační

materiály – publikace), kde najdete důležité informace o starobním důchodu, o podání žádosti o starobní důchod, jeho výši a výplatě.

S pozdravem